



ЧЭНД МЭСЭЛЭ У МЭГ'ЭЛОКЕД КАЛ У БАВА

1. Мэрьв хэйэ ши т'бре эв йэки гэлэк қэнщ э, ле щьмэ'т п'есиара хвэ ле дадьк'ьшинэ.
2. Мьлэт хэйэ, кө дьбежэ: «Эзи Хвэдeнаc ьм», ле п'утсәнэма дьһ'эбинэ.
3. Wэй ль ши мэрьви, йе кө шашийа хвэ вэдьшерэ, ле йе гөнәһе хвэ дьдэ р'уйе хвэ у жь хвэ дур дьхэ, эве хере бьбинэ.
4. Мэрьве ақьл йа дьле хвэ зу э'йан накэ, ле нета дьле бефэ'ма сэр заре ван э.
5. һьнэк бона хвэ дьбежьн «Эз йэки р'аст ьм», ле бь хвэ дьжмьне р'астийе йэ.
6. Эв мэрьве, кө ширэта у һьлатьне қэбул накэ, эв жь шашийед хвэ хьлаз набэ.
7. Шька хьраб, һ'эта херхазе мэрьва жи дури мерьв дьхэ.
8. һе баш э бь гөмана ль сэр Хвэде дьле хвэ э'дъл ки, нэ кө р'уйе бебавэрийеда хвэда бьқьлқьли.
9. Малэк кө дышәвьтэ, пер'а-пер'а we весинэ у зу ши бьгьрэ, йе кө зьнерда дьк'эвэ, йане на, пэй ондакьрьнер'а т'ө тышт к'омөке надэ, өса жи ширэта дэрэнги к'эти к'аре надэ.
10. Мэрьв хэйэ, кө өса дьдэ к'ьфше, йан чийэ һэр тышти занэ, ле бь р'асти қэ т'ө тыштэки жи һьзанэ.
11. Зар'а ақьл бона де-бава сэрфьнйази йэ, ле йе бефэ'м дэрд, көл у р'ур'эши йэ.
12. Лаво бь ч'э'ве к'обар мэрьва нәнһер'э у бэр Хвэде гөнәһ нэкэ.
13. Йе ич'ке һ'ыз дькэ, хвэ р'ур'эш дькэ у мала хвэ жи хьраб дькэ.
14. К'обари дьжмьне р'өһ'е э'вда йэ.
15. Щамере хвэдeнаc хвэ жь хьрабийе дур дьгьрэ, ле йе ч'э'вқөл бе Хвэде йэ, нет-фькьре ши хьраби йэ.
16. К'е Хвэде хвэш те? Йе бавэрийа хвэ готьнед ши тинэ.
17. Ль сэр дьне тэнгасийа мэрьвед р'аст гэлэк э, ле Хвэде ван хьлаз дькэ, ахьрийа ван жи хер дькэ.
18. Ав егьр дьтэмьринэ, хэбэра Хвэде жи нэр'астийе.
19. Р'астийа Хвэде мьлэт сэрфьнйаз дькэ, ле жь р'е к'этьна мьлэт, мьлэт онда дькэ.
20. Э'мьре сэр дьне һөлм-гөлмэк э, гөмана хвэ данэйнэ сэр, готьна Хвэде тө қэбул кэ у эве тэ бөхтэвар кэ.
21. Йе хьрабийе һин дькэ, эв р'өһ'е хвэ онда дькэ, эв щьмэ'те дьһ'эрьминэ у бе щэза we нәмьнэ.
22. Чава ав щийе бьльнд насэкьнэ, дөа-дьрозгәһ жи ль сэр қөр'э у бабаха насэкьнэ.
23. Ав хвэ щийе ньмьз дьгьрэ, р'эм у к'эрэма Хвэде жи хвэ мэрьве мьләһ'им дьгьрэ.
24. Херхвэзе мэрьва р'ожед тэнгасийеда тенэ к'ьфше.
25. Йе дьзи кьр, нәһәқи кьр, бона р'өһ'е хвэ хьраби кьр.
26. Хвэде диwана хвэ ньшкева э'йан дькэ, ле һьнэк дьбежьн: Хвэде диwане накэ.
27. Бьра Хвэде йар бэ, э'вд нэйар бэ.
28. Р'астик хэйэ мала Хвэде.
29. Мала Хвэде сэбьре ава йэ.
30. Дарбьр'о дара бьбьр', гөмана хвэ Хвэде нэбьр'.

31. Гөлед хвәденасийе бьн.
32. Хөламе Хвәде би.
33. Дәрәw дьжмьне Хвәде йә.
34. Дәwса қәнщийе қәнщи шьхөле һәр мәрва йә, ле дәwса хьрабийе қәнщи, шьхөле мере че йә.
35. Йе нәйари хьраб кьр, әwi һ'ьзкьрьн ава кьр.
36. Ә'вде сәрр'әш бе гөнәһ набә. Ә'вде дьне к'әт, р'уйе Адәмда гөнәһ пер'а нә, чьмки гийа сәр к'ока хвә шин дьбә.
37. һе қәнщ э пари нане т'ьси, бь һәқ у һ'әлали, нә кә һәбука п'ьр', бь нәр'асти.
38. Мала кә Хвәде че нәкә, әw мал набә мал.
39. Бьра хвәденаси жь дьне нәйе һьлдане.
40. Wәй ль wi бажари, ль к'ө хвәденаси т'өнә.
41. Ми п'ийе хвә, бьзын п'ийе хвә, һәр кәсе һәр'ә сәр ә'мәле хвә.
42. Хвәде бе шьрики бе һәвал э.
43. һьнәка дьне һ'ьз кьр ахрәт бәрда.
44. Хвәде имана р'аст бьдә тә.
45. К'е чь бькә, we хвә бькә. Р'ә'ме бькә, кә қәнщи у р'ә'м бе пешийа тә. Хьрабийе нәкә, wәки хьраби нәйе пешийа тә.
46. К'е чь дьчинә, we жи дьдьру.
47. Хера бькә, р'ода бәр'дә.
48. Хвәзи херкьра нә кә херхөра.
49. Дьне дор э, хвә нә зор э.
50. Дьне бош у бәтал э, ахрәта мәрва хер бә.
51. Хофа Хвәде мерьв жь хьрабийе дур дьхә.
52. Хвәде хвәйе к'әтийа йә, р'ә'ма wi сәр р'аста йә.
53. К'өлфәта хвәдехоф мала хвә ава дькә, ле йа дьнеһ'ьз, мала хвә хьраб дькә.
54. Ломәк'ари гөнәһк'ар э.
55. Бьра Хвәде йа Хвә бькә, йа ә'вда ә'вдар'а нәкә.
56. Р'асто р'еда, қәлпо зәреда.
57. Ав сәр мә'си һатә бьр'ине, мә'си һ'ьшк бу, Инщил жь мәрва һатә һьлдане, мәрв өнда бу.
58. Хун ә'рде наминә.
59. Хуне нәкә, бьра хун сәр тәда нәйе.
60. Айе дәстәки дәсте дьнр'а наминә, к'ө ма айе р'аста нәр'астар'а бьминә.
61. Аш бе чәқ-чәқ набә, ә'мьре к'өбара жи бе шәр'-дә'w набә.
62. Ар һ'әта әләкьрьне ль сәр әләке хөйа дьбә, хвәденасе дьнеһ'ьз жи һ'әта р'ожа щер'ьбандьне.
63. Аш т'оз у т'әбар э, сәр пышта бефә'ма жи шьвдар э.
64. Ба т'өнә, т'оз жи т'өнә, - к'өбари т'өнә, шәр' жи т'өнә.
65. Хвәде пьһ'ина хвә Мәләке Таwьс хьст, әw һ'әфт тәвәке ә'рдеда чу.
66. Алики дьне шин э, алик шайи.
67. Анәгори бәр'а хвә, ньге хвә дьреж кә.
68. Ақьл т'әще зер'ин э, сәре һәр кәси нин э, ч'ук-мәзына әw ньзанә.
69. Хәбәр һәнә зер'ьн, хәбәр жи һәнә ава шер'ьн.
70. Бәрхе Хвәде хвәй дькә, гөр ле нахвә .
71. Йе дьхwазә мәрвевд хьрабр'а хвәш бе, әwe һ'але хвә хьраб бькә.
72. Мәрве позбьльнд жь қөр'әбуне Хвәдейе хвә жи бир кьрийә.
73. Чьқа бьби мир, диса Хвәдайе хвә бинә бир.
74. Ақьле гьран, баре сьвьк - ақьле сьвьк баре гьран.
75. Хәбәра хвәш бьһара дьла йә, ле йа хьраб зьвьстана гьран э.
76. Ет'има гот: «Әме бьк'әвьн» - Хвәде гот: «Ле Әз к'ө мә?».
77. Әзи wәлате хәрибда мамә, пышти Хвәде дьдәбьрьм у һәмә.
78. Дәрб һәйә қәнщ э, дәрб һәйә хьраб.
79. Мәрв бьк'әвә т'ор'а щамера, ле нәк'әвә дәсте бехwәда.
80. һ'әзар сали дьне би, зер' у зивда хьне би, те диса р'оке меване қәбьре би.
81. Сәре сәра Хвәде йә, Падшайе әрше ә'змен э.
82. Пьсмаме дьне, нәйаре Хвәде.
83. Диwана Хвәде ль сәр р'астийе һ'им буйә.
84. Йе наве хвә дьгәр'ә, хвә созрәтийе дьгәр'ә.
85. П'ьра Сәлате wәкә дәрзи, хвәденаса сәр'а бәзи, гөнәһк'ара чок ләрзыи у к'әтьнә нава қәзи.

86. Тэйр дьфьр'э бь р'эфе хвэр'а.
87. Хэбат мина шире де ль мэрыва р'удьне.
88. Н'эбандьн т'эне п'ара Хвэде дьк'эвэ.
89. Бейи Хвэде ч'ьла жь даре найе хваре.
90. Хьшинийа мурир'а Хвэде н'ьшийар э.
91. Мьрын һэспе хвэ сийар э, ль чар қөлбе дьне дьгэр'э у һэр мэрыва дьбэ хваре, қэт напырсэ гэло эви щаһьл э йани кал э.
92. Сэбьр ськ'ан э.
93. Ахрэт бь иман э.
94. Мэрыве бе иман бе Хвэде йэ.
95. Бе фэм э эв мэрыве кө шьхөле фэрз һьштигэ пэй йе н'эваск'ар к'этигэ.
96. Гэлэк мэрыв жь ч'э'вқөлийе һэбука хвэ жи онда дькьн.
97. Чь кө вэхте хвэда найе кьрне бьһайе we т'өнэ.
98. һэнэ мэрыв, кө бь эшқ жь хэлге дэйн һьлдьдьн, ле гава пашда дьдьн, өса дьгьрин те бежи к'эда хвэ бе һэқ дьдьн.
99. Р'өһ'е Хвэде һэр дэра йэ у н'эмуйа эв дьньһер'э, дивар, тэри йан жи мьрын қэт т'ө кэси вэнашерьн.
100. Мэрыв һэнэ сорэ-гьр ьн бе н'өньр ьн.
101. Хвэде найе хапандьне.
102. Ақьл жь диндаре зедэтър э, мэрывед бе Хвэде жи жь хвэдэнаса кемтър ьн.
103. Гэлэк сэр к'этьна дьжмьне хвэ ша дьбьн, ле те дэрнахьн кө хвэха жи онда дьбьн.
104. Бона чь дьле тэ жь зар'а тэ газьн э, чьмки тэ эв өса һин кьрийэ?
105. Ч'елэка сор ч'эрме хвэ нькарэ бьгөһезэ, мэрыве хьраб жи бьнийат'а хвэ. Ле Хвэдегэ Жорьн зэ'ф қэват э, к'и бьхвазэ жи дьгөһезэ.
106. һе қэнц э бь нане т'ьси мала хвэда бьжи йи, нэ кө бь қэли-қавьрмэ мала хэлқеда.
107. Йе ль һьндава херхвэзе хвэда мьхэнэт э, қэзи жь ви дур нак'эвэ.
108. н'эта дьжмьн жи ль бэр р'астийе та дьбэ.
109. Мэрыве ақьл бона хьлазбуна э'мьре хвэ бэр һэбука дьне нак'эвэ.
110. Мэрыве кө Хвэдегэ хвэ бир кьрийэ, дьне ахрэтеда хере набинэ.
111. Гэлэк щара шашийед мэрыва ванр'а дьбьнэ дэрс.
112. Мэрыв һеса дьбэ бьндэст, ле зэмэт сэрбэст.
113. Чахе н'өкөмэт йан щьмэ'т к'өбар дьбьн, шэр' чедьбьн.
114. Гава йэк п'ешк'ешед п'ьр' дьдэ тэ, бьзаньбэ нет-мэрэмед ви һэнэ, бэлки бона хьрабийе нэ.
115. Йе шьхөле хвэ һьштигэ у т'эви йе хэлге дьбэ, бадигэва дьк'эвэ нава қэзийа.
116. Чь дэра к'е бьрин э жь we дэре дьвэк'ьлинэ, бь we йэке жи э'йан э дэрд көле ви чьда нэ.
117. Öлме Иса вэк э'зман э, н'эму сөр'и кэс ньзанэ, чьқас һинби һе щи һэйэ, кал жи һинбьн шэрми т'өнэ.
118. Тө т'эви к'е дьхэбьти, т'ьме қэдьре ви бьзаньби, һэвале баш тэр'а пышт э, бейи һэвалти нэ т'ө тышт э.
119. Бьхэбьтэ өлме Хвэде тө дэст бинэ, һэбук дьчэ онда дьбэ, ле өлме ви т'ьм дьминэ у жийине пешда тинэ.
120. Йе кө хэйба хэлге дькэ жь ви һэр'э, чьмки эве р'ожэкэ баш бона тэ жи хэйбе бькэ.
121. Фьрэйа хвэда фэқирар'а қэнцийе бькэ, дьне дор э, дьжмьнар'а хьраби нэкэ. Дьне дор э қэнцийа тэйе ль тэ вэгэр'э.
122. Т'эсмили Хвэде бьн.
123. Ль бэр Хвэде т'эне р'асти қэбул э.
124. Хвэйкьрийе Хвэде би, кө жь хьрабийе тө дур би.
125. Гөманэк һэйэ Хвэде.